

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

О.А.Андренко

**ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»**

(для студентів 4 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня
бакалавр, напряму підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво», спеціаль-
ності 6.050100 – «Облік і аудит»)

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Управлінський облік» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, напряму підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво», спеціальності 6.050100 – «Облік і аудит»). / Укл.: О.А.Андренко –Харків: ХНАМГ, 2009. – 20 с.

Укладач: О.А.Андренко

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу і узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

Рекомендована для студентів економічних спеціальностей.

Рецензент: зав. кафедри економіки та управління в будівництві і міському господарстві Харківської національної академії міського господарства, доктор економічних наук Ачкасов А.Є.

Затверджено на засіданні кафедри економіки та управління в будівництві і міському господарстві, протокол № 1 від 29.08.2008 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	9
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	9
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента	11
2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента	13
2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту	15
2.6. Методи та критерії оцінювання знань.....	15
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення.....	19

ВСТУП

Перехід до економічних методів управління вимагає докорінної перебудови й удосконалення обліку. Насамперед, він повинен орієнтуватися не стільки на зовнішніх споживачів інформації, скільки на задоволення потреб апарату управління підприємством. Об'єктивна потреба посилити інформаційно-аналітичні функції обліку, ліквідувати розрив між можливостями інформаційної системи і потребами управління підприємством зумовлює необхідність створення і розвитку управлінського обліку.

Дисципліна «Управлінський облік» є складовою частиною загальної системи знань із бухгалтерського обліку, орієнтованих на посилення інформаційно-аналітичної функції обліку, й важливою ланкою в розбудові ринкових відносин. Вона розкриває концептуальні засади збору, систематизації та аналізу облікової інформації з метою формування альтернативних варіантів управлінських рішень.

Метою дисципліни «Управлінський облік» є надання знань і навиків організації та методики управлінського обліку, його удосконалення з урахуванням зарубіжного досвіду та застосування у практичній роботі суб'єктів підприємницької діяльності.

Приєднання України до Болонського процесу передбачає впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), яка є українським варіантом ECTS. Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра спеціальності 6.050100 „Облік і аудит” (галузевий стандарт вищої освіти, 2004 р.);

Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра напрямку 0501 – „Економіка і підприємництво” (галузевий стандарт вищої освіти, 2002 р.);

Навчальний план підготовки бакалавра за спеціальністю 6.050100 „Облік і аудит” напрямку підготовки 0501 „Економіка та підприємництво”, 2003 р.).

Програма ухвалена кафедрою економіки та управління в будівництві і міському господарстві, протокол № 1 від 29.08.2008 р. та Вченою радою факультету Післядипломної освіти та заочного навчання (протокол № 1 від 4 вересня 2008 р.).

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

Мета: надання знань з організації та методики управлінського обліку, його вдосконалення з урахуванням передового зарубіжного досвіту

Завдання: вивчення принципів і методів управлінського обліку, його місця і ролі в управлінні діяльністю підприємства, набуття вмінь застосувати відповідні методи і прийоми в процесі обліку витрат і калькулювання з метою прийняття ефективних управлінських рішень

Предмет вивчення дисципліни: витрати виробництва, собівартість продукції та її калькулювання

Таблиця 1.1. - Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
Бухгалтерський облік Менеджмент Статистика Економіка підприємства Фінанси підприємств Інформаційні системи і технології обліку Ціноутворення Інвестування	Аналіз господарської діяльності Оподаткування підприємств Управлінські інформаційні системи в аналізі і аудиті Фінансовий аналіз

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК (4,5/162)

ЗМ 1. Система обліку й калькулювання витрат (2,5/90)

Мета, зміст і організація управлінського обліку. Класифікація і поведінка витрат. Система обліку і калькулювання за повними витратами. Система обліку і калькулювання за змінними витратами. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку.

ЗМ 2. Аналіз, нормування й планування витрат (2,0/72)

Система обліку і калькулювання за нормативними витратами. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень. Бюджетування і контроль. Облік і контроль за центрами відповідальності.

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)
Репродуктивний рівень: сутність і значення управлінського обліку, форми ведення, рівні нормативного регулювання	виробнича	організаційна, управлінська, виконавська
Алгоритмічний рівень: засвоєння знань з теорії і практики організації управлінського обліку, обліку собівартості продукції	виробнича	організаційна, управлінська, виконавська
Евристичний рівень: спланувати роботу, сформулювати робочий план, розробити ефективну програму бюджетування і контролю підприємства	соціально-виробнича	організаційна, управлінська, проектувальна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

Бібліографічні описи, Інтернет адреси		Теми, де застосовується
1. Основна література		
1.1	Про бухгалтерський облік і фінансову звітність: Закон України від 16.07.99 р.№966—XIV.	1
1.2	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Затв наказом МФУ від 31.12.1999 р. № 318.	3,4,5,6
1.3	Друри К. Введение в управленческий и производственный учет: Пер. с англ./ Под ред. Я.В. Соколова.-М.: Финансы и статистика, 1993.- 560 с.	1, 2, 3, 4, 5
1.4	Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. –К.:Лібра, 2003.-704 с.	1, 2, 3, 4, 5,6,7,8,9
2. Додаткові джерела		
2.1	Хорнгрен Ч.Т., Фостер Дж. Бухгалтерский учет: управленческий аспект: Пер. с англ./Под ред. Я. В. Соколова. – М.: Финансы и статистика, 2001.	2, 3
2.2	Б.Нидлз, Х.Андерсон, Д.Колдуэлл. Принципы бухгалтерского учета. Четвертое издание. – М.: Финансы и статистика. 1997.	2, 3
2.3	Управлінський облік: навч. посіб. [для вищ. навч. закл.]/Г. О. Партин, А. Г. Загородній . -2-ге вид., випр. і допов. К.:Знання, 2007, 303 с.	3,4,5,6,7
2.4	Управлінський облік: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни/В.М. Добровський, Л. В. Гнилицька, Р. С. Коршикова; За ред.: В.М. Добровський;Київ. нац. екон. ун-т К.:КНЕУ, 2003 - 235 с.	4,5,6,7,8,9
3. Методичне забезпечення		
3.1	Конспект лекцій з курсу «Управлінський облік» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання за напрямом 6.050100- “Облік і аудит”). Укл.: Андренко О. А. – Харків: ХНАМГ, 2009 – 95 с.	
3.2	Методичні вказівки до виконання практичних занять з курсу "УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК" (для студентів 4 курсу заочної форми навчання за напрямом 6.050100 “Облік і аудит”. Укл.: Петрова В.Ф., Андренко О. А. – Харків: ХНАМГ, 2008 - 42с.	
3.3	Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання бакалаврів за напрямом 6.050100 «Облік і аудит»)/Укл.: Петрова В.Ф., Андренко О. А. – Харків: ХНАМГ, 2008 - 60с.	
3.4	Методичні вказівки до виконання розрахунково – графічного завдання з курсу "УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК" (для студентів 4 курсу заочної форми навчання за напрямом 6.050100 “Облік і аудит”). /Укл.: Петрова В.Ф., Андренко О. А. – Харків: ХНАМГ, 2008 – 30 с.	

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни

Управлінський облік

Мета: надання знань з організації та методики управлінського обліку, його вдосконалення з урахуванням передового зарубіжного досвіту

Завдання: вивчення принципів і методів управлінського обліку, його місця і ролі в управлінні діяльністю підприємства, набуття вмінь застосувати відповідні методи і прийоми в процесі обліку витрат і калькулювання з метою прийняття ефективних управлінських рішень

Предмет вивчення дисципліни: витрати виробництва, собівартість продукції та її калькулювання

Managerial Accounting

Purpose: *grant of knowledge's for organizations and methods of administrative account, his perfections, taking into account front-rank foreign experience*

Task: *study of principles and methods of administrative account, his places and roles, in a management activity of enterprise, acquisition of skills to utilized the proper methods and receptions in the process of account of charges and calculation with the purpose of acceptance of effective administrative decisions*

Article of study discipline: *charges of production, unit cost and its calculation*

Управленческий учет

Цель: предоставление знаний по организации и методики управленческого учета, его совершенствования, с учетом передового зарубежного опыта

Задание: изучение принципов и методов управленческого учета, его места и роли, в управлении деятельностью предприятия, приобретение навыков использовать соответствующие методы и приемы в процессе учета расходов и калькулирования с целью принятия эффективных управленческих решений

Предмет изучения дисциплине: расходы производства, себестоимость продукции и ее калькулирование

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

Заочна форма навчання

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4,5 Модулів – 1, РГЗ Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин – 162, РГЗ	Напрямок 0501 "Економіка і підприємництво" Спеціальності: 6.050100 – «Облік і аудит» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	Нормативна Рік підготовки: 4-й Семестр: 8-й Лекції – 10 год. Практичні – 6 год. Самостійна робота – 146 год. із них РГЗ – 15 год Вид підсумкового контролю – іспит

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 10% до 90%.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тематичний план дисципліни «Управлінський облік» складається з двох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні, практичні заняття, самостійна робота студента.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку

Предмет, метод, принципи і функції управлінського обліку. Етапи розви-

тку управлінського обліку. Відмінності та взаємозв'язок між управлінським та фінансовим обліком. Управлінський облік в системі рахунків. Роль і значення управлінського обліку в системі управління.

Тема 2.Класифікація і поведінка витрат

Об'єкти витрат . Класифікація витрат залежно від мети і задач управлінського обліку. Визначення розміру витрат діяльності на виробничих і торгових підприємствах. Класифікація витрат для оцінки запасів і визначення фінансового результату. Класифікація витрат на виробництво для оцінки запасів і визначення фінансового результату. Класифікація витрат для здійснення процесу контролю і регулювання. Функції витрат.

Тема 3.Система обліку і калькулювання за повними витратами

Облік витрат та калькулювання собівартості: види калькуляцій; об'єкти калькуляції та калькуляційні одиниці; способи калькулювання. Суть системи обліку і калькуляції за повними витратами. Переваги і недоліки системи обліку і калькуляції за повними витратами

Тема 4. .Система обліку і калькулювання за змінними витратами

Сутність системи обліку і калькуляції за змінними витратами. Калькулювання собівартості продукції за змінними витратами, маржинальний дохід, прибуток(збиток) від операційної діяльності. Переваги і недоліки системи обліку і калькуляції за змінними витратами.

Тема 7. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Мета і методи аналізу взаємозв'язку «витрати - обсяг діяльності – прибуток». Розрахунок точки беззбитковості. Визначення обсягу діяльності, необхідного для одержання бажаного прибутку, а також прибутку при заданому обсязі діяльності. Визначення впливу змін витрат, ціни і (чи) обсягу діяльності на прибуток підприємства. Аналіз чутливості прибутку

Тема 6.Система обліку і калькулювання за нормативними витратами

Сутність системи обліку і калькуляції за нормативними витратами. Калькуляція собівартості продукції за нормативними витратами. Переваги і недоліки системи обліку і калькуляції за нормативними витратами.

Тема 7.Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень

Процес ухвалення рішень і релевантності облікової інформації. Ухвалення рішень. Критерії релевантності доходів і витрат. Дійсні і альтернативні витрати. Аналіз варіантів альтернативних рішень

Тема 8.Бюджетування і контроль

Сутність і характеристика бюджетування. Види бюджетів і порядок їхнього складання. Бюджетування як спосіб контролю діяльності центрів виникнення витрат і центрів відповідальності. Контроль виконання бюджетів і аналіз відхилень

Тема 9. Облік і контроль за центрами відповідальності

Сутність, мета й організація обліку витрат по центрах відповідальності. Формування витрат по місцях виникнення і центрам відповідальності, їх оцінка та контроль. Сучасні моделі обліку витрат і фінансових результатів.

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Таблиця 2.1. - Розподіл часу за модулями і змістовими модулями (заочне навчання)

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/ годин	Форми навчальної роботи			
		Лекції	Семінари,практичні	Лаб.	СРС
Модуль	4,5/162	10	6	-	146
ЗМ 1.1. Система обліку і калькулювання витрат	2,5/90	6,0	5,0	-	79,00
ЗМ 1.2. Аналіз, нормування й планування витрат	2,0/72	4,0	1,0	-	67,00

Таблиця 2.2. - Лекційний курс (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.050100 О і А
<u>ЗМ 1.1. Система обліку і калькулювання витрат</u>	6,0
1.Мета, зміст і організація управлінського обліку	0,5
2.Класифікація і поведінка витрат	2,0
3.Система обліку і калькулювання за повними витратами	1,0
4.Система обліку і калькулювання за змінними витратами	1,0
5.Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	1,5
<u>ЗМ 1.2. Аналіз, нормування й планування витрат</u>	4,0
6.Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	0,5
7.Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	0,5
8.Бюджетування і контроль	1
9.Облік і контроль за центрами відповідальності	1
РАЗОМ:	10

Таблиця 2.3. - Практичні заняття (заочне навчання)

Зміст	Кількість годин за спеціальностями, спеціалізаціями (шифр, аббревіатура)
	6.050100 О і А
1	2
<u>ЗМ 1.1. Система обліку і калькулювання витрат</u>	5,0
1.Мета, зміст і організація управлінського обліку: Вирішення завдань №1, №2 [3.2]	0,5
2.Класифікація і поведінка витрат. Вирішення завдань №3, №4, №5 [3.2]	1,0
3.Система обліку і калькулювання за повними витратами. Вирішення завдань №6 [3.2]	0,5
4.Система обліку і калькулювання за змінними витратами. Вирішення завдань №7, №8 [3.2]	1,0
5.Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку. Вирішення завдань №9, №10, №11, №12 [3.2]	2,0

1	2
ЗМ 1.2. Аналіз, нормування й планування витрат	1,0
6. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами	-
7. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень. Вирішення завдань №13, №14 [3.2]	0,5
8. Бюджетування і контроль. Вирішення завдань №15 [3.2]	0,25
9. Облік і контроль за центрами відповідальності. Вирішення завдання №16 [3.2]	0,25
РАЗОМ:	6

2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем ефективного функціонування підприємства та його структурних підрозділів.

Таблиця 2.4. - Самостійна навчальна робота студента

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години	Форма звіту
	О і А	
1	2	3
ЗМ 1.1. Система обліку і калькулювання витрат	79,0	
1. Огляд основної та додаткової літератури	8	Конспект
2. Т.1. Мета, зміст і організація управлінського обліку: - ведення термінологічного словника [3.3] - розгляд контрольних запитань [3.3] - тестові завдання [3.3]	10	Відповіді у зошиті для самостійних робіт
3. Т.2. Класифікація і поведінка витрат - ведення термінологічного словника [3.3] - розгляд контрольних запитань [3.3] - тестові завдання [3.3]	13	Відповіді у зошиті для самостійних робіт
4. Т.3. Система обліку і калькулювання за повними витратами - ведення термінологічного словника [3.3] - розгляд контрольних запитань [3.3] - тестові завдання [3.3] - вирішення завдання №2	15	Відповіді у зошиті для самостійних робіт

Продовження табл. 2.4

1	2	3
5. Т.4. Система обліку і калькулювання за змінними витратами. - ведення термінологічного словника [3.3] - розгляд контрольних запитань [3.3] - тестові завдання [3.3] - вирішення завдання №3 [3.3]	15	Відповіді у зошиті для самостійних робіт
6. Т.5. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку - ведення термінологічного словника [3.3] - розгляд контрольних запитань [3.3] - тестові завдання [3.3]	11	у зошиті для самостійних робіт
7. Виконання РГЗ	7	Оформлення у відповідному порядку згідно з вимогами РГЗ [3.4]
ЗМ 1.2. Аналіз, нормування й планування витрат	67,00	
1.Огляд основної та додаткової літератури	6	Конспект
2.Т.6. Система обліку і калькулювання за нормативними витратам - ведення термінологічного словника [3.3] - розгляд контрольних запитань [3.3] - тестові завдання [3.3] - вирішення завдання №1 [3.3]	15	Відповіді у зошиті для самостійних робіт
3.Т.7. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень - ведення термінологічного словника [3.3] - розгляд контрольних запитань [3.3] - тестові завдання [3.3]	12	Відповіді у зошиті для самостійних робіт
4.Т.8. Бюджетування і контроль - ведення термінологічного словника [3.3] - розгляд контрольних запитань [3.3] - тестові завдання [3.3]	15	Відповіді у зошиті для самостійних робіт
5.Т.9. Облік і контроль за центрами відповідальності - ведення термінологічного словника [3.3] - розгляд контрольних запитань [3.3] - тестові завдання [3.3]	11	Відповіді у зошиті для самостійних робіт
6.Виконання РГЗ [3.4]	8	Оформлення у відповідному порядку згідно з вимогами РГЗ [3.4]
РАЗОМ:	146	

2.5. Засоби контролю та структура залікового кредиту

<i>Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)</i>	<i>Розподіл балів, %</i>
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	
Вибіркове опитування на практичних заняттях	
РГЗ	
Підсумковий контроль за МОДУЛЕМ 1	
Іспит	
Усього за модулем 1	100%

2.6. Методи та критерії оцінювання знань

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

поточний контроль зі змістових модулів;
складання екзамену.

Оцінку знань студентів з дисципліни “Управлінський облік” здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ECTS. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, практичної).

Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Навчальним планом з дисципліни “ Управлінський облік” передбачено складання екзамену. Для оцінювання знань використовують чотирибальну національну шкалу та стобальну шкалу оцінювання ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;
- виконання завдань на практичних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю.

Робота студентів на практичних заняттях оцінюється за 4-бальною системою і згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою ECTS (табл. 2.5).

При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (контрольна робота за білетами або тестування за вибором студента).

Поточний контроль проводиться у письмовій формі двічі по закінченню кожного зі змістових модулів після того як розглянуто увесь теоретичний матеріал та проведені практичні завдання в межах кожного з двох ЗМ.

Контроль здійснюється і оцінюється за двома складовими: лекційна (теоретична) і практична частини (розрахункові завдання). Для цього білети для проведення поточного контролю мають два теоретичні запитання та розрахункове завдання. Може бути також використано тестове завдання – за вибором студентів.

Знання оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою (контрольна робота) або за системою оцінювання за шкалою ECTS (тестові завдання) (табл. 2.5).

Проведення підсумкового контролю. Умовою допуску до екзамену є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями.

За умов кредитно-модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями більше 30% балів від загальної кількості з дисципліни (або більше 50% балів з поточного контролю за всіма змістовими модулями).

Екзамен здійснюється в письмовій формі за екзаменаційними білетами, які містять два теоретичних питання і розрахункове завдання, або за підсумковим тестовим завданням (за вибором студента), що дає можливість здійснити оцінювання знань студента з усієї дисципліни «Управлінський облік».

Екзаменаційні відповіді за білетами оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою, тестові завдання - за 100-бальною системою оцінювання за шкалою ECTS. В обох випадках оцінки згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів перекладаються у відповідну систему оцінювання (табл. 2.5).

Оцінювання знань за 4-бальною системою за національною шкалою:

Оцінку „відмінно” ставлять, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих і основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка „добре”. Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка „задовільно”. Теоретичні запитання розкрито повністю, проте при викладанні програмного матеріалу допущені незначні помилки. При виконанні практичних завдань без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускає помилки.

Оцінка „незадовільно”. Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

Таблиця 2.5 – Шкала перерахунку оцінок результатів контролю знань студентів

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECTS	ECTS оцінка	% набраних балів
ВІДМІННО	Відмінно – відмінне виконання лише з незначними помилками	A	більше 90 – 100
ДОБРЕ	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B	більше 80 – 90 включно
	Добре – у загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	більше 70 – 80 включно
ЗАДОВІЛЬНО	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	більше 60 – 70 включно
	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	E	більше 50 – 60 включно
НЕЗАДОВІЛЬНО	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перездати тест	FX*	більше 26 – 50 включно
	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	F**	від 0 – 25 включно

* з можливістю повторного складання.

** з обов'язковим повторним курсом

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси		Теми, де застосовується
1. Основна література		
1.1	Про бухгалтерський облік і фінансову звітність: Закон України від 16.07.99 р.№966—XIV.	1
1.2	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Затв наказом МФУ від 31.12.1999 р. № 318.	3,4,5,6
1.3	Друри К. Введение в управленческий и производственный учет: Пер. с англ./ Под ред. Я.В. Соколова.-М.: Финансы и статистика, 1993.- 560 с.	1, 2, 3, 4, 5
1.4	Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. –К.:Лібра, 2003.-704 с.	1, 2, 3, 4, 5,6,7,8,9
2. Додаткові джерела		
2.1	Хорнгрен Ч.Т., Фостер Дж. Бухгалтерский учет: управленческий аспект: Пер. с англ./Под ред. Я. В. Соколова. – М.: Финансы и статистика, 2001.	2, 3
2.2	Б.Нидлз, Х.Андерсон, Д.Колдуэлл. Принципы бухгалтерского учета. Четвертое издание. – М.: Финансы и статистика. 1997.	2, 3
2.3	Управлінський облік: навч. посіб. [для вищ. навч. закл.]/Г. О. Партин, А. Г. Загородній . -2-ге вид., випр. і допов. К.:Знання, 2007, 303 с.	3,4,5,6,7
2.4	Управлінський облік: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни/В.М. Добровський, Л. В. Гнилицька, Р. С. Коршикова; За ред.: В.М. Добровський;Київ. нац. екон. ун-т К. :КНЕУ, 2003 - 235 с.	4,5,6,7,8,9
3. Методичне забезпечення		
3.1	Конспект лекцій з курсу «Управлінський облік» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання за напрямом 6.050100- “Облік і аудит”). Укл.: Андренко О. А. – Харків: ХНАМГ, 2009 – 95 с.	
3.2	Методичні вказівки до виконання практичних занять з курсу "УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК" (для студентів 4 курсу заочної форми навчання за напрямом 6.050100 “Облік і аудит”. Укл.: Петрова В.Ф., Андренко О. А. – Харків: ХНАМГ, 2008 - 42с.	
3.3	Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу «УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК» (для студентів 4 курсу заочної форми навчання бакалаврів за напрямом 6.050100 «Облік і аудит»)/Укл.: Петрова В.Ф., Андренко О. А. – Харків: ХНАМГ, 2008 - 60с.	
3.4	Методичні вказівки до виконання розрахунково – графічного завдання з курсу "УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК" (для студентів 4 курсу заочної форми навчання за напрямом 6.050100 “Облік і аудит”). /Укл.: Петрова В.Ф., Андренко О. А. – Харків: ХНАМГ, 2008 – 30 с.	

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Управлінський облік» для студентів 4 курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, напряму підготовки 0501 – «Економіка і підприємництво», спеціальності 6.050100 – «Облік і аудит»

Укладач: Олена Анатоліївна Андренко

План 2009, поз. 779Р

Підп. до друку 31.03.2009	Формат 60x84 1 /16	Папір офісний
Друк на ризографі.	Умовн.-друк. арк. 0,9	Обл.-вид. арк.1,2
Замовл № 4790	Тираж 15 прим.	

61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12

Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ

61002, Харків, вул. Революції, 12